

ИКОНОМИЧЕСКИ УНИВЕРСИТЕТ - ВАРНА
ФАКУЛТЕТ УПРАВЛЕНИЕ
КАТЕДРА „СОЦИАЛНИ И ХУМАНИТАРНИ НАУКИ“

УТВЪРЖДАВАМ:

Ректор:

(Проф. д-р Пл. Илиев)

У Ч Е Б Н А П Р О Г Р А М А

ПО ДИСЦИПЛИНАТА: „МЕДИИ И ОБЩЕСТВО“;

ЗА СПЕЦ: „Дигитални медии и ПР“; ОКС „бакалавър“

КУРС НА ОБУЧЕНИЕ: 3; СЕМЕСТЪР: 6;

ОБЩА СТУДЕНТСКА ЗАЕТОСТ: 150 ч.; в т.ч. аудиторна 60 ч.

КРЕДИТИ: 5

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА СТУДЕНТСКАТА ЗАЕТОСТ СЪГЛАСНО УЧЕБНИЯ ПЛАН

<i>ВИД УЧЕБНИ ЗАНЯТИЯ</i>	<i>ОБЩО(часове)</i>	<i>СЕДМИЧНА НАТОВАРЕНОСТ (часове)</i>
АУДИТОРНА ЗАЕТОСТ:		
Т. ч.		
• ЛЕКЦИИ	30	2
• УПРАЖНЕНИЯ (семинарни занятия/ лабораторни упражнения)	30	2
ИЗВЪНАУДИТОРНА ЗАЕТОСТ	90	-

Изготвили програмата:

1.
(доц. д-р Стоянка Георгиева)

2.
(доц. д-р Николета Михалева)

3.
(ас. д-р Боряна Антонова)

Ръководител катедра:
„Социални и хуманитарни науки“ (доц. д-р Николета Михалева)

I. АНОТАЦИЯ

Целта на учебната дисциплина „Медии и общество“ е подчинена на необходимостта от подготовка на специалисти, притежаващи теоретични и практически знания от областта на съвременните социално-хуманитарни науки, които позволяват значително разширяване на рамките на тяхната професионална компетентност и повишаване на възможностите им за изработване на научно обосновани хуманистични ориентири в процеса на управление на икономиката и публичната сфера. Целта на курса е да организира и разшири знанията на студентите за особеностите на социалната комуникация, опосредствана от медиите. Кратък исторически екскурс проследява развитието на медиите в социален контекст и във връзка с технологичните развития.

Дисциплината ще формира знания за:

- природата на социално-философското познание, неговото място и роля в системата на науките за обществото;
- смисълът на основните категории за философско изследване на обществото и нюансите в техните значения;
- универсалните закони за изграждане, функциониране и развитие на обществените системи;
- да даде по-широки теоретични и оперативни познания за характера, функциите и приложението на масовата и убеждаващата комуникация за социално- и културно интегриращата роля на медиите в глобалното общество;

Получените знания ще намерят отражение във формирането на умения за:

- по-добра ориентация в многообразието от съвременни социално-философски концепции и изработване на навици за самостоятелно мислене по отношение на обществото, историята и човека;
- използване на категориите на социалната философия като инструменти за анализ и преценка на реални проблеми на съвременните общества;
- разбиране на начина, по който е устроен и функционира обществения ред на модерните общества и практическо решаване на проблемни ситуации;
- социално ориентиране на младите хора с аналитичен ум, богата обща култура, перо и мениджърски нюх.

II. ТЕМАТИЧНО СЪДЪРЖАНИЕ

No. по ред	НАИМЕНОВАНИЕ НА ТЕМИТЕ И ПОДТЕМИТЕ	БРОЙ ЧАСОВЕ		
		Л	СЗ	ЛУ
Тема 1. Същност и динамика на взаимодействието между медиите и обществото		4	4	
1.1	Теоретизация на взаимодействието „медии – общество“.			
1.2	Социално действие, социално отношение, социална общност. Обществото и неговите основни сфери.			
1.3	Същност и развитие на понятието за медии. Специфика на „новите“ медии.			
1.4	Медиите като елемент от масовокомуникационния процес в структурата на обществото като система.			

1.5	Медиите между глобалното общество и демокрацията.			
Тема 2. Власт и медии		2	2	
2.1	Преднамерено влияние и индивидуални различия. Граници на публичния разум.			
2.2	Комуникационната демокрация. Медиите в демократичното общество – демагогия и популизъм.			
2.3	Измерения ва властта в медийната комуникация. „Четвъртата власт“.			
2.4	Власт на медиите и власт над медиите.			
Тема 3. Гражданското общество		4	4	
3.1	Теории за групата: социално мислене и социално влияние, нагласи и промяна. Особенности на масовото поведение.			
	Гражданското общество – дефиниране, специфика и функции.			
3.3	Гражданско общество и пазарни отношения.			
3.4	Корпоративно гражданство: ценности и принципи.			
Тема 4. Консумативното (потребителското) общество		4	4	
4.1.	Историческата перспектива (от Homo Oeconomicus към Homo Consumericus).			
4.2	Потребление и консумизъм.			
4.3	Периодизация на консумизма – ракурси и парадигми.			
4.4	Потребителско поведение и култура.			
Тема 5. Комуникацията като основна сфера в социологическата структура на обществото		4	4	
5.1	Комуникацията – цели и ефекти. Основни комуникационни и поведенчески теории.			
5.2	Определение, същност, характеристика и принципи на стратегическата комуникация. Стратегическата ситуация – информационни аспекти .			
5.3	Теории за медийното въздействие в процеса на масова комуникация. Постмодерната ситуация.			
5.4	История и развитие на информационната теория. Интернет и глобализацията – същност, структура и значение.			
5.5	Дигиталните медии като средство за развитието и функционирането на постмодерното гражданско общество.			
Тема 6. Масмедийни ефекти: дневен ред на обществото и обществено мнение		4	4	
6.1	Медийно влияние върху обществения процес (програмната рамка на обществото).			
6.2	Публичният характер на общественото мнение.			
6.3	„Спиралата на мълчанието“.			
6.4	Обществено мнение и политическа култура.			
Тема 7. Свобода и социална отговорност на медиите		2	4	
7.1	Свободата на словото – граници.			
7.2	Обективност в комуникацията – етични измерения.			
7.3	Медиите – между свободата, политиката и бизнеса.			
Тема 8. Медиите в европеизираните публични сфери		6	4	
8.1	Публична сфера (историческият модел на Юрген Хабермас; транснационализация на публичните сфери; европейска пуб-			

	лична сфера).			
8.2	Политически и социализиращи функции на медиите в публичната сфера.			
8.3	Теория на информационните ценности.			
	Общо:	30	30	

III. ФОРМИ НА КОНТРОЛ:

№. по ред	ВИД И ФОРМА НА КОНТРОЛА	Брой	ИАЗ ч.
1.	Семестриален (текущ) контрол		
1.1.	Курсова работа	1	30
1.2.			
1.3.			
1.4.			
	Общо за семестриален контрол:	1	30
2.	Сесиен (краен) контрол		
2.1.	Изпит (тест)	1	60
	Общо за сесиен контрол:	1	60
	Общо за всички форми на контрол:	2	90

IV. ЛИТЕРАТУРА

ЗАДЪЛЖИТЕЛНА (ОСНОВНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Благоева, Б. Комуникации и връзки с обществеността в политическата сфера. Варна: СТЕНО, 2011.
2. Банков, К. Консумативното общество. София: ЛИК, 2009.
3. Георгиева, С., Стойнешка, Р., Михалева, Н. и др. Феноменът „обществено мнение“. Варна: „Наука и икономика“, 2013.
4. Стойцова, Толя. Лице в лице с медиите, София, Просвета, 2004.
5. Кастелс, Мануел. Възходът на мрежовото общество. София: ЛИК, 2004.

ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА (ДОПЪЛНИТЕЛНА) ЛИТЕРАТУРА:

1. Хабермас, Ю. Структурни изменения на публичността. София: УИ „Св. Климент Охридски“, 1995.
2. Ковачева, Р. Център и периферия в европеизираните публични сфери. София: Сиела, 2017.
3. Хаджиев, Б. Влияние на новите медии върху гражданското общество. Изд.комплекс УНСС, София, 2015.
4. Олброу, М. Глобалната епоха. Държавата и обществото отвъд модерността. София: Обсидиан, 2001.
5. Липман, Уолтър. Общественото мнение. ЛИК. София, 2001.

